

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta podnikohospodářská

3PA548

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Učební pomůcka pro magisterské navazující studium
oboru Podniková ekonomika a management
v distanční formě

Autoři textu:
Ing. Lucie Václavková

Zpracování do formátu elektronické publikace:
Ing. Lucie Václavková
červenec, 2007

Obsah

1	Úvod	3
2	Anotace předmětu	5
3	Postup při studiu.....	6
4	Charakteristika kapitol učební pomůcky	7
4.1	Úvod	7
4.2	Státní odborný dozor	8
4.3	Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP	10
4.4	Práva a povinnosti zaměstnance v oblasti BOZP	11
4.5	Školení zaměstnanců v oblasti BOZP	12
4.6	Osobní ochranné pracovní prostředky a další prostředky.....	13
4.7	Pracovní úrazy a nemoci z povolání	14
4.8	Bezpečnostní značky a signály.....	15
4.9	Hygiena práce.....	16
5	Ovládání prohlížeče Tricitis.....	17
5.1	Hlavní menu	17
5.2	Panely nástrojů	18
5.3	Seznam dostupných kurzů.....	18
5.4	Panel pro práci s kapitolami vybraného kurzu.....	19
5.5	Okno s textem kapitoly	19
5.6	Tisk.....	20
6	Ukázky textu učební pomůcky.....	21
6.1	Struktura učební pomůcky	21
6.2	Struktura sedmé kapitoly.....	22
6.3	Úvodní stránka sedmé kapitoly.....	23
6.4	Výňatek z textu sedmé kapitoly	24
6.5	Ukázka úkolu na konci kapitoly.....	25
6.6	Ukázka úkolu k odevzdání	26
6.7	Ukázka otázek na konci kapitoly	27
6.8	Ukázka názorných obrázků.....	28

1 Úvod

Předmět **3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci** je povinným předmětem vedlejší specializace 3BP Bezpečnost práce v navazujícím magisterském studiu oboru Podniková ekonomika a management na Fakultě podnikohospodářské Vysoké škole ekonomické v Praze. Pro tento předmět byla zpracována učební pomůcka v elektronické podobě, která je určena pro studenty distanční formy studia.

V samém úvodu pomůcky jsou studenti seznámeni se **základními informacemi o předmětu**, jako osnova předmětu, literatura, požadavky ke zkoušce, informace o vyučujícím a metodické pokyny, aj.

Následuje již samotný **odborný text**, který je členěn do **devíti kapitol**:

1. Úvod
2. Státní odborný dozor
3. Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP
4. Práva a povinnosti zaměstnance v oblasti BOZP. Postavení a role zástupců v oblasti BOZP
5. Školení zaměstnanců v oblasti BOZP
6. Poskytování OOPP
7. Pracovní úrazy a nemoci z povolání
8. Bezpečnostní značky a signály
9. Hygiena práce

Vzhledem k tomu, že oblast BOZP je upravena množstvím právních a ostatních předpisů a je velmi obtížné se v ní zorientovat, je v textu kladen velký důraz **seznámení studentů s těmito předpisy a dalšími informačními zdroji týkajícími se problematiky**. K tomu jsou využívány následující nástroje:

1. Informace v úvodu kapitol

V úvodu kapitol jsou proto uváděny:

- základní zdroje (literatura, články, Internet, aj.),
- právní předpisy,
- doplňkové zdroje.

2. Samostatná podkapitola věnovaná informačním zdrojům

V první kapitole je jedna podkapitola (1.4) věnována různým informačním zdrojům týkajícím se problematiky BOZP.

3. Odkazy na právní úpravu

V textu uváděny odkazy na konkrétní právní úpravu, tak aby se studenti mohli v této úpravě lépe orientovat a případně si potřebné informace dohledat.

Struktura jednotlivých kapitol je zpravidla následující (může se lišit s ohledem na vykládanou problematiku):

- úvodní stránka s uvedením cíle kapitoly, základních zdrojů, právních předpisů a doplňkových zdrojů,
- vymezení pojmů v konkrétní oblasti,
- vymezení právní úpravy v konkrétní oblasti,
- uvedení povinností zaměstnavatele v konkrétní oblasti,
- uvedení práv a povinností zaměstnance v konkrétní oblasti,
- hlubší rozvedení dané problematiky,
- úkoly ke kapitole,
- otázky ke kapitole.

K prohlubování a ověřování získaných znalostí slouží:

1. úkoly:

- úkoly na konci kapitol – slouží k procvičení znalostí získaných studiem konkrétní kapitoly, jedná se o řešené i neřešené úkoly,
- úkoly odevzdávané vyučujícímu – slouží jak k procvičení znalostí získaných studiem problematiky, tak k ověřování znalostí a studenti za ně získávají body zahrnuté do celkového hodnocení (2 úkoly v učební pomůcce),

2. otázky na konci kapitol – slouží k ověřování znalostí získaných v rámci studia konkrétní kapitoly.

Pro větší **názornost výkladu** je text obohacen četnými příklady, schémata a obrázky.

2 Anotace předmětu

Ident a název předmětu: 3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Počet kreditů: 6 EC

Garant předmětu: prof. Ing. Zuzana Dvořáková, CSc.

Anotace předmětu: Předmět je zaměřen na získání znalostí o systému řízení bezpečnosti, právních předpisech upravujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci (BOZP), státním odborném dozoru a osvojení dovedností aplikací metod výzkumu v oblasti bezpečnosti práce.

Cíl předmětu: Předmět je zaměřen na získání znalostí o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci v kontextu české pracovněprávní legislativy, systému řízení bezpečnosti práce v podniku a státního odborného dozoru a na rozvíjení odborné způsobilosti zpracovat projekt na vybraný problém z oblasti zlepšování kvality pracovního života.

Osnova předmětu:

1. Základní pojmy. Informační zdroje o BOZP
2. Právní předpisy upravující BOZP a jejich aplikace v podnikové praxi
3. Řízení BOZP na úrovni podniku
4. Státní odborný dozor
5. Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP,
6. Práva a povinnosti zaměstnance v oblasti BOZP
7. Postavení a role zástupců zaměstnanců v oblasti BOZP
8. Hygiena práce
9. Pracovní podmínky žen a mladistvých
10. Bezpečnost technických zařízení
11. Pracovní úrazy a nemoci z povolání
12. Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání
13. Osobní ochranné pracovní prostředky
14. Bezpečnostní značky a signály
15. Výchova a propagace v oblasti BOZP, programy zaměřené na BOZP

3 Postup při studiu

Student se nejprve seznámí se základními informacemi o předmětu (tj. obecné informace o předmětu, požadavky na ukončení předmětu, aj.).

Text učební pomůcky neobsahuje veškeré poznatky, které by měl student získat v rámci studia předmětu 3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, ale předpokládá rovněž samostatné studium z dostupných informačních zdrojů. Student může zvolit jak studium literatury, tak využít jako podklad pro studium přímo právní předpisy, které danou problematiku upravují. Pokud by pak měl zájem o další prohloubení znalostí dané problematiky, může rovněž prostudovat doplňkové zdroje, které jsou mu doporučeny na úvodní stránce jednotlivých kapitol.

Co se týče sledu jednotlivých kapitol, nejprve by měl prostudovat kapitolu 1 Úvod, která obsahuje základní pojmy z oblasti BOZP a právní úpravou týkající se této problematiky. Tato kapitola rovněž seznamuje studenta s užitečnými informačními zdroji z oblasti BOZP, což má velký význam pro další studium předmětu.

Dále by měl pokračovat kapitolami 3 a 4, protože ty souhrnně uvádějí povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnanců v oblasti BOZP. Vybraná práva a povinnosti jsou hlouběji probírány v následujících kapitolách.

Sled studia dalších kapitol již není tak rozhodující, avšak vzhledem k harmonogramu studia a požadavkům na ukončení předmětu (zej. termíny odevzdání úkolů) je pro studenty vhodné postupovat po jednotlivých kapitolách.

První úkol, jež student zasílá vyučující, je založen na prostudování kapitoly 6 Osobní ochranné pracovní prostředky a student jej musí vypracovat před druhým tutoriálem. Druhý úkol již vyžaduje prostudování celého textu učební pomůcky (popř. dalších informačních zdrojů) a student musí vypracovat před závěrečným tutoriálem. Rovněž splnění dalších studijních povinností (test, seminární práce, prezentace seminární práce) vyžadují prostudování celého textu učební pomůcky a student při nich využívá různých doporučených informačních zdrojů.

Studium jednotlivých kapitol pak student začíná od úvodní stránky, kde se seznámí s cílem kapitoly, základními zdroji, právními předpisy a doplňkovými zdroji. Následuje právní úprava, povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance v konkrétní oblasti, vymezení základních pojmů a další výklad. Na konci kapitoly jsou pak studentovi uloženy úkoly, jejichž vypracováním si může procvičit a prohloubit získané znalosti. Otázky na konci kapitol mu pak poslouží k tomu, aby se ujistil o správném pochopení problematiky a ověřil si získané znalosti.

4 Charakteristika kapitol učební pomůcky

4.1 Úvod

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- znát základní pojmy z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- orientovat se v základní právní úpravě týkající se problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- pochopit význam zavedení systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci do podniku a jeho přínosy, a popsat postup jeho zavádění,
- být schopni používat informační zdroje poskytující informace (nejen) z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Základní zdroje:

- Čermák, J.: Bezpečnost práce : aktualizované okruhy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Eurounion. 2006. ISBN 80-7317-051-5
- Hanáková, E.: Hygiena práce. Praha : Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1116-9
- Šubrt, B. a kol.: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci podle právního stavu k 30. 4. 2007. Praha : Anag, 2007. ISBN 978-80-7293-400-2
- VÚBP: Jak zavést efektivní systém řízení bezpečnosti práce. Edice Bezpečný podnik. Praha: VÚBP, 1999
- <http://www.bozpinfo.cz/slovník/>
- <http://osha.mpsv.cz>

Doplňkové zdroje:

- MPSV A ČÚBP: Národní příručka - Systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. 2003. ISBN 80-86552-61-6
- Puskeilerová, L., Kotek, L.: Nejběžnější systémy managementu bezpečnosti v České republice. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tema_tydne/safety_system050912.html

4.2 Státní odborný dozor

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- orientovat se v právní úpravě státního odborného dozoru nad BOZP,
- být schopni vyjmenovat orgány státního odborného dozoru nad BOZP,
- orientovat se v působnosti, činnosti a oprávnění jednotlivých orgánů státního dozoru,
- mít představu o sankcích, které hrozí zaměstnavateli za porušování povinností v oblasti BOZP.

Základní zdroje:

- Šubrt, B. a kol.: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci podle právního stavu k 30. 4. 2007. Praha : Anag, 2007. ISBN 978-80-7293-400-2
- VÚBP: Základní informace o Inspekci práce v ČR. Dostupné z http://bzp.bozpinfo.cz/dotazy/o_inspekci_prace_nzp070101.html
- Řeháček, M.: Jak postupuje inspektor práce při kontrole? Dostupné z http://bzp.bozpinfo.cz/dotazy/postup_oip.html
- <http://www.bozpinfo.cz>
- www.suip.cz
- www.iti.cz

Právní předpisy:

- Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce
- Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě
- Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření

Doplňkové zdroje:

- MPSV, SÚIP: Roční program kontrolních akcí SÚIP na rok 2007. Dostupné z http://www.suip.cz/default/drvisapi.dll?MIval=/www/rubrika.html&v_prb_id=6&v_id_name=doc1&v_wdt=1

- SÚIP: Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí, provedených státním odborným dozorem a následně inspekcí práce za rok 2005. Dostupné z http://www.suip.cz/default/drvisapi.dll?MIval=/www/rubrika.html&v_prb_id=7&v_id_name=doc1&v_wdt=1

4.3 Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- orientovat se v právní úpravě této oblasti,
- znát základní povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP a základní zásady v této oblasti,
- znát postup a zásady při prevenci rizik.

Základní zdroje:

- <http://www.bozpinfo.cz>
- <http://www.bzp.cz>

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu

Doplňkové zdroje:

- Bílek, E.: Sedm kroků ke stanovení rizik a co se za nimi skrývá. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tematicke_prilohy/rizika/postup040319.html

4.4 Práva a povinnosti zaměstnance v oblasti BOZP

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- orientovat se v právní úpravě této oblasti,
- znát práva a povinnosti zaměstnance v oblasti BOZP,
- orientovat se v oblasti účasti zaměstnanců na BOZP,
- znát práva odborových orgánů v oblasti BOZP.

Základní zdroje:

- <http://www.bozpinfo.cz>
- <http://www.bzp.cz>

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu

4.5 Školení zaměstnanců v oblasti BOZP

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- orientovat se v právní úpravě týkající se školení zaměstnanců v oblasti BOZP,
- znát povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance v oblasti školení,
- znát druhy školení, komu jsou tato školení poskytována, kdy a kým,
- znát dokumentaci, kterou je zaměstnavatel povinen vést v oblasti školení.

Základní zdroje:

- VÚBP: Povinnosti zaměstnavatele vztahující se ke školení. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tematicke_prilohy/skoleni_bozp/obecne040319070101.html
- Bílek, E.: Praktický návod k zajišťování školení zaměstnanců o právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP. Dostupné z http://bzp.bozpinfo.cz/rady-a-doporuceni/desatero-podnikatele/desatero_skoleni_nzp070101.html
- <http://osha.mpsv.cz>

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Doplňkové zdroje:

- VÚBP: Školení zaměstnanců při nástupu do práce. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tematicke_prilohy/skoleni_bozp/nastup040318.html
- VÚBP: Školení zaměstnanců v průběhu pracovního poměru. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tematicke_prilohy/skoleni_bozp/skoleni040318.html

4.6 Osobní ochranné pracovní prostředky a další prostředky

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- orientovat se v právní úpravě týkající se poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a dalších prostředků,
- znát povinnosti zaměstnavatele i zaměstnance v této oblasti,
- znát postup při přidělování OOPP a dalších prostředků,
- orientovat se v druzích OOPP.

Základní zdroje:

- VÚBP: Osobní ochranné pracovní prostředky. Edice Bezpečný podnik. Praha: VÚBP, 1999
- VÚBP: Právní úprava pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tematicke_prilohy/oopp/oopp

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- NV č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků
- Zákon č. 102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků
- Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky
- NV č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky
- NV č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci
- Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

4.7 Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- orientovat se v právní úpravě této problematiky,
- znát vymezení pracovních úrazů a nemocí z povolání,
- znát povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v této oblasti (souhrnně i jednotlivé povinnosti).

Základní zdroje:

- Šubrt, B. a kol.: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci podle právního stavu k 30. 4. 2007. Praha : Anag, 2007. ISBN 978-80-7293-400-2
- VÚBP: Povinnosti zaměstnavatele při vzniku (pracovního) úrazu. Dostupné z http://bzp.bozpinfo.cz/rady-a-doporuceni/desatero-podnikatele/desatero_urazy070101.html
- Neugebauer, T.: Pracovní úraz. Evidence a náhrady škod podle nových předpisů. Edice Bezpečný podnik. Praha: VÚBP, 2002.
- SZÚ: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v malých a středních podnicích. Příručka pro zaměstnavatele. Praha: SZÚ, 2003.

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- NV č. 494/2001 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu
- Vyhl. č. 342/1997 Sb., kterou se stanoví postup při uznávání nemocí z povolání a vydává seznam zdravotnických zařízení
- NV č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání
- Vyhl. č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění
- Vyhl. č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Doplňkové zdroje:

- Dandová, E.: Při vyšetřování příčin pracovních úrazů se doporučuje dodržovat tyto zásady. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tematicke_prilohy/urazy_nemoci/pu_8_nzp070101.html

4.8 Bezpečnostní značky a signály

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- orientovat se v právní úpravě týkající se bezpečnostních značek, značení a signálů,
- znát povinnosti zaměstnavatele v této oblasti,
- orientovat se v základních pravidlech při používání bezpečnostních značek, značení a signálů,
- znát druhy bezpečnostních značek a orientovat se v oblasti bezpečnostních signálů.

Základní zdroje:

- Šubrt, B. a kol.: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci podle právního stavu k 30. 4. 2007. Praha : Anag, 2007. ISBN 978-80-7293-400-2

Právní předpisy:

- Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- NV č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů

Normy:

- ČSN ISO 3864 (01 8010) - Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky
- ČSN ISO 3864-1 (01 8011) - Grafické značky - bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky. Část 1 Zásady navrhování bezpečnostních značek na pracovištích a veřejných prostorech

4.9 Hygiena práce

Cíle kapitoly:

Po prostudování této kapitoly byste měli:

- znát základní pojmy z oblasti hygiena práce,
- orientovat se v základní právní úpravě týkající se problematiky hygiena práce,
- znát povinnosti zaměstnavatele v oblasti kategorizace prací a pracovnělékařské péče.

Základní zdroje:

- Čermák, J.: Bezpečnost práce : aktualizované okruhy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Eurounion. 2006. ISBN 80-7317-051-5
- Hanáková, E.: Hygiena práce. Praha : Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1116-9
- Šubrt, B. a kol.: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci podle právního stavu k 30. 4. 2007. Praha : Anag, 2007. ISBN 978-80-7293-400-2

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
- NV č. 480/2000 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením
- Vyhl. č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
- NV č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací

Doplňkové zdroje:

- Kuklová, D.: Co musíte vědět při zajišťování pracovně lékařské péče v podniku. Dostupné z http://bzp.bozpinfo.cz/rady-a-doporuceni/desatero-podnikatele/desatero_zpp_nzp070108.html

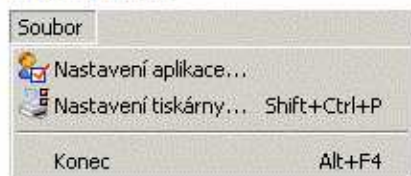
5 Ovládání prohlížeče Tricitis

5.1 Hlavní menu

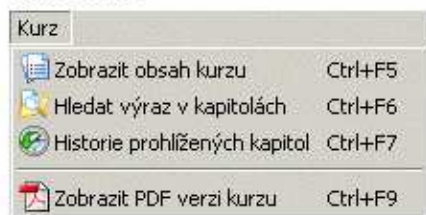
Z hlavního menu aplikace jsou dostupné veškeré akce, které lze s výukovým kurzem nebo jeho vybranou kapitolou provádět. Tyto činnosti je většinou možné vyvolat i dalšími dvěma způsoby:

- stlačením příslušné klávesové zkratky uvedené za položkou menu,
- klepnutím na tlačítko v panelu nástrojů aplikace nebo kapitoly.

Menu Soubor

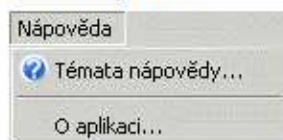
Menu Kurz

Menu Kapitola

Menu Nápověda

5.2 Panely nástrojů

V aplikaci jsou dostupné dva panely nástrojů:

1. panel nástrojů pro práci s kurzem

2. panel nástrojů pro práci s kapitolou

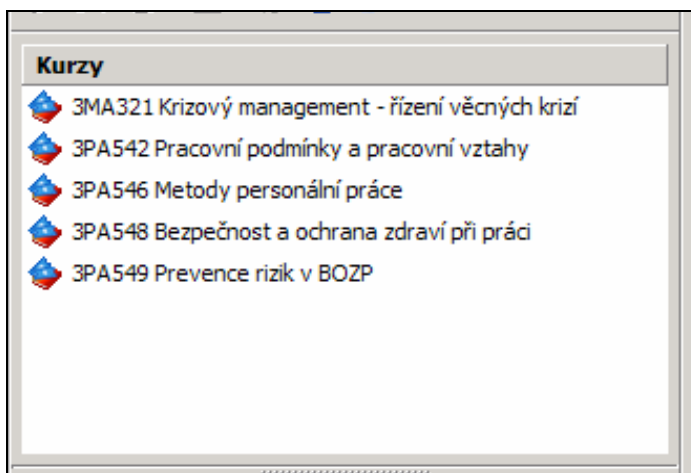
Oba panely nástrojů slouží jako rychlá alternativa k funkcím menu. Jedinou výjimkou je dvojice tlačítek na panelu nástrojů pro práci s kapitolou:

Tato tlačítka umožňují rychlý pohyb v historii kapitol, které byly zobrazeny v hlavním okně aplikace (jejich funkce je stejná, jako je funkce tlačítek Zpět a Vpřed v internetovém prohlížeči)

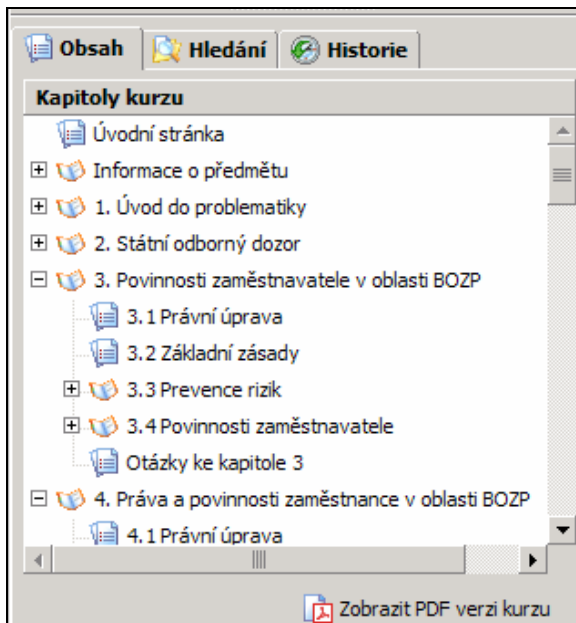
5.3 Seznam dostupných kurzů

Pod menu je umístěn seznamu všech dostupných kurzů; kliknutím na libovolný kurz se aktualizuje seznam kapitol vybraného kurzu a lze začít kurz studovat.

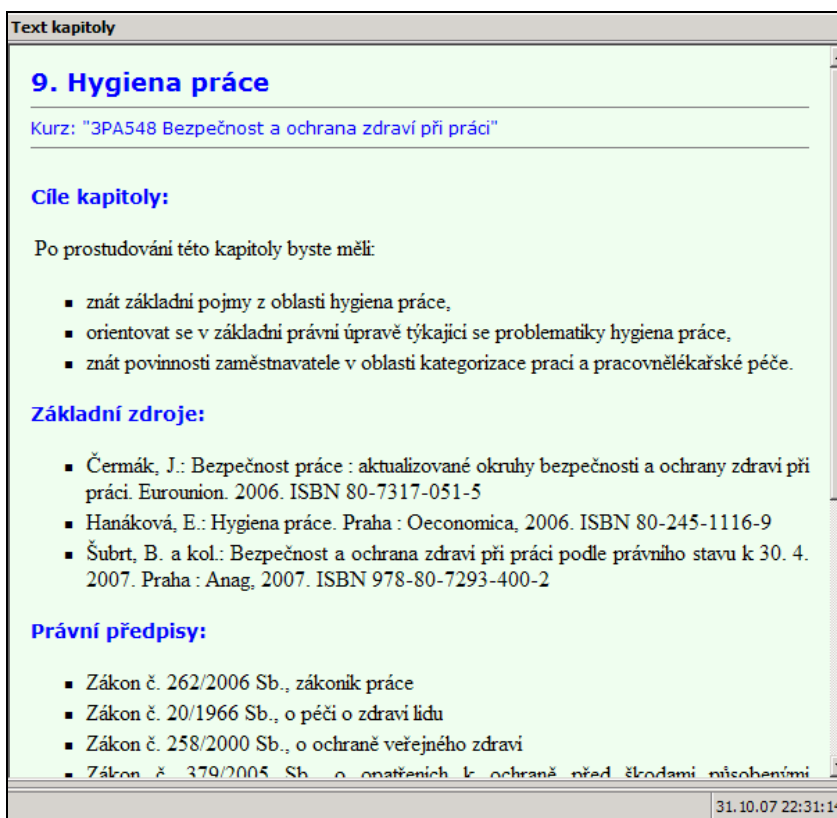
5.4 Panel pro práci s kapitolami vybraného kurzu

Pod seznamem dostupných kurzů se nachází panel pro práci s kapitolami vybraného kurzu:

5.5 Okno s textem kapitoly

Hlavní oknem aplikace je ta jeho část, ve kterém se zobrazují texty vybraných kapitol:

V tomto okně lze provádět činnosti, které lze provádět v internetovém prohlížeči (např. Microsoft Internet Explorer).

5.6 Tisk

Aplikace umožňuje tisknout jak jednotlivé stránky (klepnutím na ikonu tiskárny v panelu nástrojů nad kapitolou), tak vytisknout celý dokument. Pro tisk dokumentu je třeba zobrazit text ve formátu .pdf (klepnutím na ikonu v panelu nástrojů pro práci s kurzem) a následně tento dokument vytisknout.

6 Ukázky textu učební pomůcky

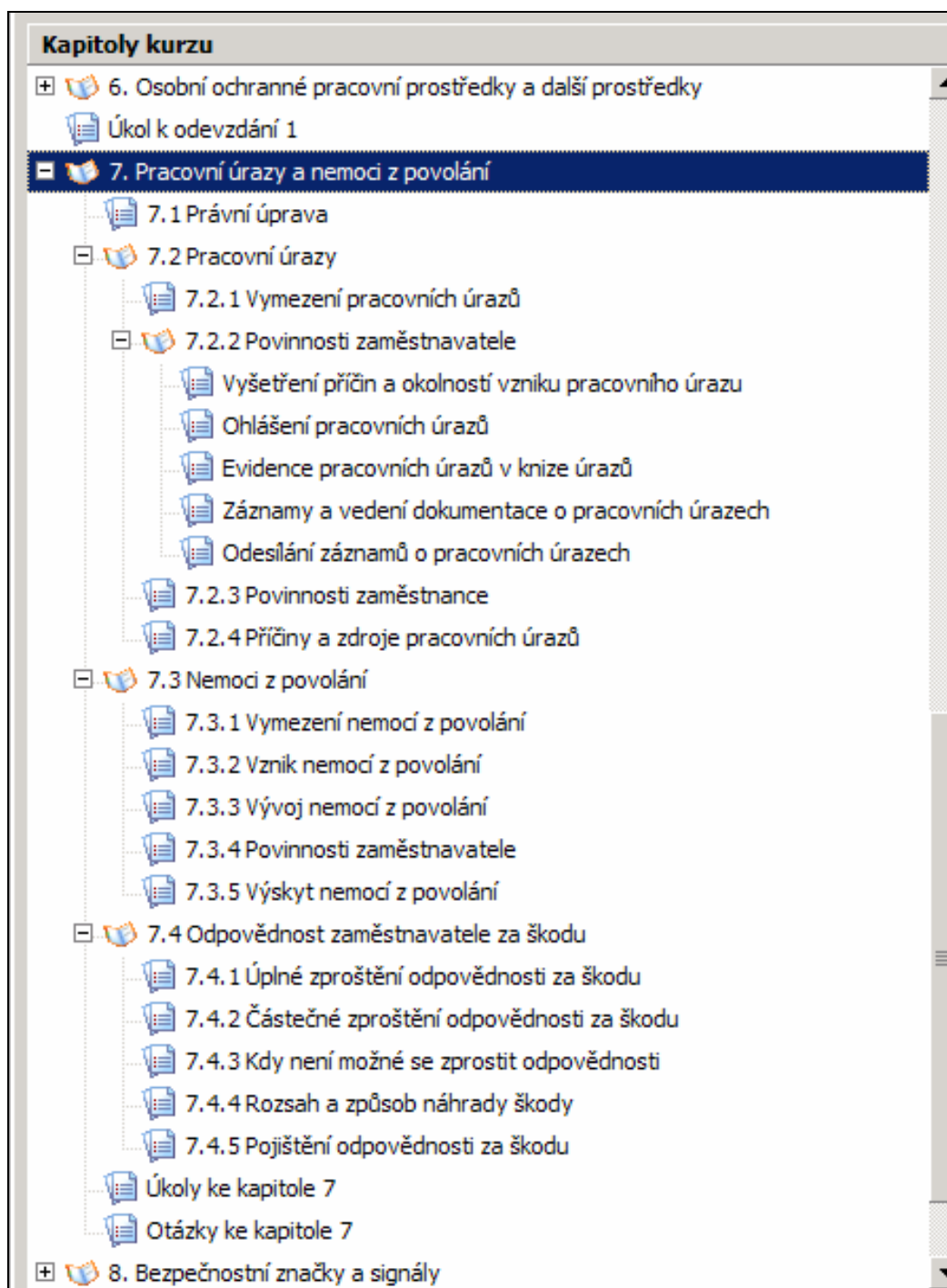
6.1 Struktura učební pomůcky

Kapitoly kurzu

- Úvodní stránka
- [-] Informace o předmětu
 - Obecné informace
 - Požadavky ke zkoušce
 - Informace o vyučujícím
 - Metodické pokyny
- [-] 1. Úvod do problematiky
 - 1.1 Základní pojmy v oblasti BOZP
 - [+] 1.2 Právní předpisy upravující problematiku z oblasti BOZP
 - [+] 1.3 Řízení BOZP v podniku
 - [+] 1.4 Informační zdroje
 - Úkoly ke kapitole 1
 - Otázky ke kapitole 1
- [+] 2. Státní odborný dozor
- [+] 3. Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP
- [+] 4. Práva a povinnosti zaměstnance v oblasti BOZP
- [+] 5. Školení zaměstnanců v oblasti BOZP
- [+] 6. Osobní ochranné pracovní prostředky a další prostředky
 - Úkol k odevzdání 1
- [+] 7. Pracovní úrazy a nemoci z povolání
- [+] 8. Bezpečnostní značky a signály
- [+] 9. Hygiena práce
 - Úkol k odevzdání 2

 Zobrazit PDF verzi kurzu

6.2 Struktura sedmé kapitoly

6.3 Úvodní stránka sedmé kapitoly

Text kapitoly
<h3>7. Pracovní úrazy a nemoci z povolání</h3> <hr/> <p>Kurz: "3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci"</p> <hr/> <p>Cíle kapitoly:</p> <p>Po prostudování této kapitoly byste měli:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ orientovat se v právní úpravě této problematiky,▪ znát vymezení pracovních úrazů a nemocí z povolání,▪ znát povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v této oblasti (souhrnně i jednotlivé povinnosti). <p>Základní zdroje:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Šubrt, B. a kol.: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci podle právního stavu k 30. 4. 2007. Praha : Anag, 2007. ISBN 978-80-7293-400-2▪ VÚBP: Povinnosti zaměstnavatele při vzniku (pracovního) úrazu. Dostupné z http://bzp.bozpinfo.cz/rady-a-doporuceni/desatero-podnikatele/desatero_urazy070101.html (k dispozici zde)▪ Neugebauer, T.: Pracovní úraz. Evidence a náhrady škod podle nových předpisů. Edice Bezpečný podnik. Praha: VÚBP, 2002.▪ SZÚ: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v malých a středních podnicích. Příručka pro zaměstnavatele. Praha: SZÚ, 2003. <p>Právní předpisy:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce▪ NV č. 494/2001 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zaslání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasilá záznam o úrazu▪ Vyhl. č. 342/1997 Sb., kterou se stanoví postup při uznávání nemocí z povolání a vydává seznam zdravotnických zařízení▪ NV č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání▪ Vyhl. č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění▪ Vyhl. č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání <p>Doplňkové zdroje:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dandová, E.: Při vyšetřování příčin pracovních úrazů se doporučuje dodržovat tyto zásady. Dostupné z http://www.bozpinfo.cz/citarna/tematicke_prilohy/urazy_nemoci/pu_8_nzp070101.html (k dispozici zde)

6.4 Výňatek z textu sedmé kapitoly

Text kapitoly

7.2.1 Vymezení pracovních úrazů

Kurz: "3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci"

Pracovní úraz

Za **pracovní úraz** se považuje poškození zdraví zaměstnance k němuž došlo:

- nezávisle na jeho vůli, krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů (§ 380),
- při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním (hledisko odpovědnosti zaměstnavatele § 366),
- pro plnění pracovních úkolů (§ 380).

Za **smrtelný pracovní úraz** se považuje poškození zdraví zaměstnance, které způsobilo smrt po úrazu nebo po kterém zaměstnanec zemřel do 1 roku (NV č. 494/2001 Sb.).

Pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil při cestě do zaměstnání a zpět (§ 380).

§ 366, 380, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

NV č. 494/2001 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu

Plnění pracovních úkolů

Plněním pracovních úkolů je:

- výkon pracovních povinností vyplývajících z pracovního poměru a z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- jiná činnost vykonávaná na příkaz zaměstnavatele,
- činnost, která je předmětem pracovní cesty,
- činnost konaná pro zaměstnavatele na podnět odborové organizace, rady zaměstnanců, zástupce pro BOZP, na podnět ostatních zaměstnanců, z vlastní iniciativy (když není potřeba zvl. oprávnění a není to výslovný zákaz),
- dobrovolná výpomoc organizovaná zaměstnavatelem.

§ 273 zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Příklad:

- *Vedoucí uložil referentovi, aby šel pomáhat při stěhování inventáře. Při přenášení nábytku pracovník zakopl a zlomil si ruku.*
- *Zaměstnanci objevili v prostorách zaměstnavatele začínající požár. Snažili se jej uhasit a přitom utrpěli popáleniny.*
- *Zaměstnankyně byla vyslána na služební cestu do jiné organizace. Na vstupním schodišti budovy, před vrátnicí uklouzla a podvrkla si kotník.*

6.5 Ukázka úkolu na konci kapitoly

<p>Text kapitoly</p> <hr/> <p>Úkoly ke kapitole 7</p> <hr/> <p>Kurz: "3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci"</p> <hr/> <p>Případová studie: Úraz soustružníka ve společnosti Proton</p> <p>Společnost: Proton, a.s., OKEČ 295400, Nádražní 111, 674 01 Třebíč</p> <p>Pracovník: jméno, příjmení, adresa (vaše osobní údaje), zaměstnán 1 rok a 5 měsíců v pracovním poměru u uvedeného zaměstnavatele</p> <p>Popis situace</p> <p>K úrazu došlo v areálu společnosti dříve pro kovoobrábění dne 10. 1. 2007 v 15.30 hodin ve směně, která začala ve 14:00. Při soustružení hřídele na hrotovém soustruhu zasáhla špona levé oko soustružníka. Na základě vyšetřování bylo zjištěno, že:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ postižený zaměstnanec měl pro práci kvalifikaci,▪ místo úrazu bylo pravidelným pracovištěm zaměstnance,▪ postižený zaměstnanec postupoval podle výkresové dokumentace a technologického postupu e. č. 55 22,▪ postižený zaměstnanec nepoužil ochranné brýle, které mu byli zaměstnavatelem trvale přiděleny pro výkon práce. <p>Následná pracovní neschopnost zaměstnance pro úraz byla 6 kalendářních dní.</p> <p>Otázky:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Jedná se o pracovní úraz?▪ Jaké povinnosti zaměstnavatel musí plnit v souvislosti s tímto úrazem?▪ Jaké jsou povinnosti zaměstnance? <p>Úkol:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Proveďte záznam do knihy úrazů a vyplňte záznam o úrazu (Řešení)
--

6.6 Ukázka úkolu k odevzdání

Text kapitoly
<p>Úkol k odevzdání 1</p> <p>Kurz: "3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci"</p> <p>Vášim úkolem je pro vybranou pracovní funkci vyhodnotit rizika a navrhnout osobní ochranné pracovní prostředky.</p> <p>Postup zpracování úkolu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vyberte si jednu z následujících pracovních funkcí:<ul style="list-style-type: none">▪ stavební dělník pracující ve výškách - činnosti: lešenářské práce, práce na střeše, broušení, natírání organickými rozpouštědly▪ horník - činnosti: práce v podzemí při dobývání hornin▪ řezník - činnosti: práce na jatkách – mražené bloky masa, vykostování a řezání masa, krájení masa, vydělávání kůže▪ svářeč - činnosti: pracuje v uzavřených i stísněných prostorech, na staveništích, při přestavbách, na horkých materiálech,▪ dělník v hutním provozu - činnosti: práce u vysoké pece, sálavé teplo, horké materiály, práce v blízkosti odpichu vysoké pece▪ dělník v kovovýrobě - činnosti: kování, broušení kovů, práce s ostrými plechy▪ dělník v lese - činnosti: těžba dříví, manipulace se dřevem, práce s řetězovou pilou▪ dělník zajišťující úklid a údržbu ve výrobní hale - činnosti: čistící a údržbářské práce, práce na kluzkých plochách, práce s dezinfekčními látkami a žiravinami, mytí a odmašťování strojních součástí2. Proveďte pro vybranou pracovní funkci vyhodnocení rizik s využitím přílohy č. 1 NV č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků (zde k dispozici ve formátu .doc). Výsledkem by měl být seznam rizik pro danou pracovní funkci.3. Zpracujte seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro vybranou pracovní funkci s využitím příloh č. 2 a 3 NV č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků. <p>Úkol obsahující vyhodnocení rizika seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro vybranou pracovní funkci odešlete vyučující e-mailem nejpozději 5 pracovních dní před druhým tutorialem.</p>

6.7 Ukázka otázek na konci kapitoly

Text kapitoly

Otázky ke kapitole 7

Kurz: "3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci"

- Jaké poškození zdraví se považuje za pracovní úraz?
- Které činnosti zaměstnance se považují za plnění pracovních úkolů (souvislost s pracovním úrazem)?
- Které činnosti zaměstnance se považují za činnosti v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů (souvislost s pracovním úrazem)?
- Jaké jsou povinnosti zaměstnavatele při vzniku pracovního úrazu (souhrnně)?
- Které úrazy je zaměstnavatel povinen evidovat v knize úrazů a co by měla taková evidence obsahovat?
- Komu je zaměstnavatel povinen ohlásit pracovní úraz a do kdy tak musí učinit?
- Jaké jsou povinnosti zaměstnance při pracovních úrazech?
- Kdy je zaměstnavatel povinen vyhotovit záznam o pracovním úrazu a do kdy tak musí učinit?
- Komu je zaměstnavatel povinen záznamy o pracovních úrazech odesílat?
- Jaké onemocnění se považuje za nemoc z povolání a jaké jsou povinnosti zaměstnavatele při nemocech z povolání?
- Jak se liší odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání?
- Za jakých podmínek se zaměstnavatel může zcela zprostit odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnanci pracovním úrazem?

6.8 Ukázka názorných obrázků

Text kapitoly

6.7.2 OOPP dýchacích orgánů

Kurz: "3PA548 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci"

Ochranná funkce:

- ochrana při nedostatku kyslíku nebo škodlivými látkami v ovzduší

Druhy:

1. dýchací přístroje filtrační – části:
 - **licnicová** (maska, polomaska, čtvrtmaska, ústenka)
 - **filtrační** (proti částicím, protiplynové, kombinované)
2. dýchací přístroje izolační
 - **podle přívádění a odvádění vzduchu** - hadicové, autonomní s otevřeným okruhem, autonomní s uzavřeným okruhem.
 - **licnicové části** – obličejová maska, polomaska, čtvrtmaska, ústenka, kukla a přilba s přívodem vzduchu, aj.

